

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 48

Vydána dne 21. září 1962

Cena 80 hal.

OBSAH:

91. Vyhláška ministra zahraničních věcí o Smlouvě mezi Československou socialistickou republikou a Maďarskou lidovou republikou o úpravě právních vztahů ve věcech občanských, rodinných a trestních

91

VYHLÁŠKA

ministra zahraničních věcí

ze dne 13. srpna 1962

o Smlouvě mezi Československou socialistickou republikou a Maďarskou lidovou republikou o úpravě právních vztahů ve věcech občanských, rodinných a trestních

Dne 2. listopadu 1961 byla v Praze podepsána Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Maďarskou lidovou republikou o úpravě právních vztahů ve věcech občanských, rodinných a trestních.

Se Smlouvou vyslovilo Národní shromáždění

souhlas dne 18. května 1962 a prezident republiky ji ratifikoval dne 4. června 1962. Ratifikační listiny byly vyměněny v Budapešti dne 7. června 1962.

Podle svého článku 86 Smlouva nabyla platnosti dne 8. července 1962.

České znění Smlouvy se vyhláší současně.

První náměstek ministra:

dr. Gregor v. r.

S M L O U V A

mezi Československou socialistickou republikou a Maďarskou lidovou republikou o úpravě právních vztahů ve věcech občanských, rodinných a trestních.

Prezident Československé socialistické republiky a

Presidiální rada Maďarské lidové republiky přejíce si co nejvíce upevnit a dále rozvíjet přátelské vztahy mezi oběma zeměmi a jejich národy na poli právní spolupráce se rozhodli uzavřít smlouvu o úpravě právních vztahů ve věcech občanských, rodinných a trestních a k tomu účelu jmenovali svými zmocněnci:

prezident Československé socialistické republiky

dr. Aloise Neumaň, ministra spravedlnosti,

Presidiální rada Maďarské lidové republiky

dr. Ference Nézvala, ministra spravedlnosti,

kteří vyměnivše si plné moci a shledavše je v dobré a náležité formě se shodli na těchto ustanoveních:

Č Á S T I

Obecná ustanovení

Článek 1

Právní ochrana

(1) Občané a právnické osoby (dále jen „občané“) jedné smluvní strany požívají na území druhé smluvní strany stejné právní ochrany v osobních a majetkových věcech jako její vlastní občané.

(2) Občané jedné smluvní strany mohou před orgány druhé smluvní strany, které působí v občanských, rodinných a trestních věcech, vystupovat a podávat žaloby, přednášet žádosti a stížnosti, podávat návrhy, jakož i žádat provedení jiných úkonů potřebných k uplatnění svých práv za stejných podmínek jako příslušníci druhé smluvní strany.

Právní pomoc

Článek 2

Soudy, prokuratury, státní notářství a jiné orgány smluvních stran činné ve věcech občanských, rodinných a trestních si poskytují v těchto věcech navzájem právní pomoc.

Článek 3

Způsob styku

Soudy, prokuratury a státní notářství smluvních stran se při poskytování právní pomoci stýkají navzájem přímo; jiné orgány činné ve věcech občanských, rodinných a trestních si poskytují právní pomoc prostřednictvím soudů.

Článek 4

Rozsah právní pomoci

Obě smluvní strany si navzájem poskytují právní pomoc prováděním jednotlivých procesních úkonů zejména zasláním a vydáváním věcných důkazů, opatřováním a zasláním písemností prováděním znaleckých posudků, výsledkem obviněných, svědků, znalců, účastníků a jiných osob, prováděním soudního ohledání, doručováním písemností, jakož i odnětím věcí.

Článek 5

Obsah dožádání o poskytnutí právní pomoci

(1) Dožádání musí obsahovat:

- a) označení dožadujícího orgánu,
- b) označení dožádaného orgánu,
- c) označení věci, v níž se žádá o právní pomoc,
- d) jméno a příjmení (název) účastníků, obviněných, obžalovaných nebo odsouzených, jejich bydliště, případně místo jejich pobytu (sídla), jejich státní občanství, povolání, a v trestních věcech podle možnosti místo a dobu narození obviněných a jména rodičů,
- e) jména, příjmení a adresy právních zástupců,
- f) předmět dožádání a údaje, které jsou nutné k vyřízení dožádání,
- g) v trestních věcech i popis a označení trestného činu.

(2) Smluvní strany užívají pro dožádání dvojazyčných tiskopisů.

(3) Písemnosti zasláné podle této smlouvy budou opatřeny úřední pečeti a podpisem.

Článek 6

Způsob vyřízení dožádání o poskytnutí právní pomoci

(1) Při vyřizování dožádání postupuje dožádaný orgán podle právních předpisů svého státu. Může však, je-li o to požádán, postupovat podle předpisů o řízení platných ve státě dožadujícího orgánu.

(2) Není-li dožádaný orgán příslušný, postoupí dožádání příslušnému orgánu a spraví o tom dožadující orgán.

(3) Není-li známa přesná adresa osoby označené v dožádání, učiní dožádaný orgán vhodná opatření ke zjištění adresy; nemůže-li adresu zjistit, uvědomí o tom dožadující orgán a současně dožádání vrátí.

(4) Dožádaný orgán na žádost dožadujícího orgánu včas sdělí, kdy a kde bude dožádání vyřízeno.

(⁴) Po vyřízení dožadání vrátí dožadovaný orgán spisy dožadujícímu orgánu; v případech, ve kterých dožadání nebylo možno vyhovět, vrátí spisy a současně sdělí důvody, které zabránily vyřízení.

Článek 7

Ochrana svědků a znalců

(1) Svědek nebo znalec, který se na obeslání doručené orgány jedné smluvní strany dostaví před dožadující orgán druhé smluvní strany, nesmí být bez ohledu na své státní občanství trestně stíhán ani za trestný čin, jehož se dožadání týká, ani za jiný čin, který spáchal před překročením hranic dožadujícího státu, a nelze na něm vykonat trest za takový trestný čin uložený.

(2) Této ochrany však svědek nebo znalec pozbude, neopustí-li území dožadující smluvní strany do týdne po tom, kdy mu vyslyšající orgán sdělí, že jeho přítomnosti již není třeba. Do této lhůty se nezapočítává doba, po kterou svědek nebo znalec nemohl opustit území dožadující smluvní strany bez svého zavinění.

Článek 8

Doručování písemností

(1) Dožadovaný orgán zařídí doručení písemností podle předpisů platných na území dožádané strany, jestliže doručovaná písemnost je sepsána v jazyku dožádané smluvní strany nebo je k ní připojen ověřený překlad do tohoto jazyka. Jinak doručí dožadovaný orgán písemnost adresátu, pokud je ochoten jí dobrovolně převzít.

(2) Na výslovnou žádost dožadujícího orgánu zařídí dožadovaný orgán v mezích předpisů platných na území dožádané strany, aby písemnost byla doručena adresátu do vlastních rukou.

(3) V dožadání je třeba uvést přesnou adresu, na kterou má být písemnost doručena, a druh písemnosti, která má být doručena.

(4) Není-li možno doručit písemnost na adresu, která je uvedena v dožadání, učiní dožadovaný orgán z úřední povinnosti opatření potřebné ke zjištění přesné adresy; nemůže-li adresu zjistit, uvědomí o tom dožadující orgán a písemnost, jež měla být doručena, současně vrátí.

(5) Překlad písemnosti, která má být adresátu doručena, ověří k tomu oprávněný tlumočník, diplomatické zastupitelství nebo konzulární úřad jedné ze smluvních stran.

Článek 9

Doklad o doručení

Doklad o doručení se pořídí podle předpisů o doručování písemností dožádané smluvní strany. V dokladu o doručení musí být uvedeno místo a čas doručení a komu byla písemnost doručena.

Článek 10

Doručování vlastním státním občanům

(1) Smluvní strany jsou oprávněny provádět doručování vlastním státním občanům prostřednictvím svých diplomatických zastupitelství nebo konzulárních úřadů.

(2) Při doručování tímto způsobem nelze použít donucovacích prostředků ani jimi hrozit.

Článek 11

Náklady právní pomoci

(1) Za poskytnutí právní pomoci nebude dožádaná smluvní strana požadovat úhradu nákladů. Každá ze smluvních stran nese všechny náklady vzniklé při poskytnutí právní pomoci na svém území.

(2) Dožadovaný orgán oznámí dožadujícímu orgánu výši vzniklých nákladů. Jestliže dožadující orgán tyto náklady vybere od osoby povinné k úhradě, zůstanou smluvní straně, jejíž orgán je vybral.

Článek 12

Informace o právních otázkách

Ministerstva spravedlnosti a generální prokuratury smluvních stran si na žádost poskytnou navzájem informace o právních předpisech, které platí nebo platily na území jejich státu, jakož i o právní praxi orgánů činných ve věcech občanských, rodinných a trestních.

Článek 13

Zjištění místa pobytu

Na žádost občana jedné smluvní strany, který hodlá uplatnit svůj právní nárok vůči občanu druhé smluvní strany zdržujícímu se na jejím území a jehož bližší adresa není známa, učiní ministerstvo spravedlnosti druhé smluvní strany opatření ke zjištění adresy tohoto občana.

Článek 14

Jazyk při poskytování právní pomoci

Orgány smluvních stran používají ve vzájemných stycích při poskytování právní pomoci vlastního jazyka nebo jazyka ruského.

Článek 15

Platnost listin

(1) Listiny, které byly zřízeny příslušným orgánem jedné smluvní strany nebo ověřeny podle jejich předpisů a byly opatřeny úřední pečeti, mají důkazní moc na území druhé smluvní strany bez dalšího ověření. Totéž platí i pro podpisy na listinách, jestliže byly ověřeny podle předpisů jedné ze smluvních stran.

(2) Listiny, které na území jedné smluvní strany jsou považovány za veřejné, mají také na území druhé smluvní strany důkazní moc veřejných listin.

ČÁST II

Věci občanské a rodinné

Oddíl 1

Věci osobního stavu

Článek 16

Způsobilost k právům a k právním úkonům

(1) Způsobilost fyzické osoby k právům a k právním úkonům se spravuje právním řádem smluvní strany, jejímž občanem je tato osoba.

(2) Způsobilost právnické osoby k právům se spravuje právním řádem smluvní strany, podle kterého vznikla.

Článek 17

Prohlášení za mrtvého a důkaz smrti

(1) Pro prohlášení osoby za mrtvou nebo za nezvěstnou a pro řízení o důkazu smrti je příslušný orgán smluvní strany, jejímž občanem byla osoba v době, kdy podle posledních zpráv byla ještě na živu.

(2) Orgán jedné smluvní strany může prohlásit občana druhé smluvní strany za mrtvého nebo provést důkaz jeho smrti:

- a) na návrh osoby, která chce uplatnit nárok z dědického nebo z manželského práva majetkového na nemovitost nezvěstného, která leží na území smluvní strany, jejíž orgán řízení provádí;
- b) na návrh manžela nezvěstné osoby, má-li manžel v době podání návrhu bydliště na území smluvní strany, jejíž orgán řízení provádí.

(3) Ve věcech uvedených v odstavcích 1 a 2 použijí příslušné orgány právního řádu státu, jehož občanem byla osoba v době, kdy podle posledních zpráv byla ještě na živu.

Oddíl 2

Věci rodinné

Článek 18

Uzavření manželství

(1) Základní podmínky uzavření manželství se spravují pro každého ze snoubenců právním řádem smluvní strany, jejímž je občanem.

(2) Forma uzavření manželství se spravuje právním řádem smluvní strany, na jejímž území se manželství uzavírá.

Článek 19

Osobní a majetkové poměry manželů

(1) Jsou-li manželé občany jedné smluvní strany a mají-li bydliště na území druhé smluvní stra-

ny, spravují se jejich osobní a majetkové poměry právním řádem smluvní strany, jejímž jsou občany; pro řízení jsou příslušné soudy obou smluvních stran.

(2) Je-li jeden z manželů občanem jedné smluvní strany a druhý občanem druhé smluvní strany, spravují se tyto poměry právním řádem smluvní strany, na jejímž území mají nebo měli své poslední společné bydliště; pro řízení jsou příslušné soudy obou smluvních stran.

Článek 20

Rozvod

(1) Jsou-li oba manželé občany jedné smluvní strany a bydlí-li v době podání návrhu na rozvod na území druhé smluvní strany, spravuje se rozvod právním řádem smluvní strany, jejímž občany manželé jsou. Příslušné jsou soudy obou smluvních stran. V případě, že jeden manžel bydlí v době podání návrhu na rozvod na území jedné smluvní strany a druhý manžel na území druhé smluvní strany, je příslušný soud smluvní strany, jejímž občany jsou manželé.

(2) Je-li v době podání návrhu na rozvod jeden manžel občanem jedné smluvní strany a druhý manžel občanem druhé smluvní strany, jsou pro rozvod příslušné soudy obou smluvních stran. Soudy použijí právního řádu svého státu.

Článek 21

Určení, že tu není manželství a neplatnost manželství

(1) Určení, že tu není manželství a vyslovení neplatnosti manželství pro nedostatek základních podmínek uzavření manželství se spravuje právním řádem, kterého mělo být použito podle článku 18 odstavec 1.

(2) Určení, že tu není manželství a vyslovení neplatnosti manželství pro porušení formy při uzavření manželství se spravuje právním řádem platným v místě, kde manželství bylo uzavřeno.

(3) Pro určení příslušnosti soudu se použije obdobně ustanovení článku 20.

Článek 22

Právní poměry mezi rodiči a dětmi

(1) Uznání, zjištění a popření otcovství nebo zjištění mateřství se spravuje právním řádem smluvní strany, jejímž občanem je dítě v době narození. Pro řízení je příslušný soud té smluvní strany, na jejímž území žije dítě v době zahájení řízení.

(2) Pokud jde o formu uznání otcovství postačí, bylo-li postupováno podle právního řádu smluvní strany, na jejímž území se projev vůle stal.

(3) Ostatní právní poměry mezi rodiči a dětmi, zejména úprava výchovy dítěte, se spravují právním řádem smluvní strany, jejímž občanem je dítě. Pro řízení je příslušný orgán smluvní strany, na jejímž území žije dítě v době zahájení řízení.

Článek 23

Vyživovací povinnost

(1) Určení vyživovací povinnosti podle práva rodinného se spravuje právním řádem smluvní strany, jejímž občanem je oprávněná osoba.

(2) Ve věcech uvedených v odstavci 1 je příslušný soud smluvní strany, na jejímž území má oprávněná osoba bydliště.

Článek 24

Osvojení

(1) Osvojení se spravuje právním řádem smluvní strany, jejímž občanem je osvojitel.

(2) K osvojení je zapotřebí souhlasu dítěte a jiných osob nebo orgánů, vyžaduje-li to právní řád smluvní strany, jejímž občanem je osvojované dítě.

(3) Je-li dítě osvojováno manžely, z nichž jeden je občanem jedné smluvní strany a druhý občanem druhé smluvní strany, musí být splněny podmínky stanovené právními řády obou smluvních stran.

(4) Příslušný k řízení o osvojení je orgán smluvní strany, jejímž občanem je osvojitel; v případě uvedeném v odstavci 3 je příslušný orgán smluvní strany, na jejímž území manželé mají nebo naposledy měli společně bydliště.

(5) Ustanovení tohoto článku se přiměřeně použije také na zrušení osvojení.

Poručenství a opatrovnictví

Článek 25

(1) Ve věcech poručenství a opatrovnictví nad občany smluvních stran jsou příslušné, pokud v této Smlouvě není stanoveno něco jiného, orgány smluvní strany, jejímž občanem je osoba, které má být poručenství nebo opatrovnictví zřízeno.

(2) Zřízení a zánik poručenství a opatrovnictví se spravuje právním řádem smluvní strany, jejímž občanem je osoba, které má být poručenství nebo opatrovnictví zřízeno.

(3) Právní poměry mezi poručníkem a poručenecem, jakož i mezi opatrovníkem a opatrovancem se spravují právním řádem smluvní strany, jejíž orgán zřídil poručenství nebo opatrovnictví.

(4) Povinnost převzít poručenství nebo opatrovnictví se spravuje právním řádem smluvní strany, jejímž občanem je osoba, která se má stát poručníkem nebo opatrovníkem.

(6) Má-li poručenec nebo opatrovanec bydliště na území jedné ze smluvních stran, může být ustanoven za poručníka nebo opatrovníka i občan druhé smluvní strany za předpokladu, že má bydliště na území smluvní strany, kde se má poručenství nebo opatrovnictví vykonávat, a že jeho ustanovení nejlépe vyhovuje zájmům poručenec nebo opatrovance.

Článek 26

(1) Je-li třeba poručenských nebo opatrovnických opatření na ochranu zájmů občana jedné smluvní strany, jehož bydliště, pobyt nebo majetek je na území druhé smluvní strany, zpraví o tom orgán této smluvní strany bez odkladu orgán příslušný podle článku 25 odstavce 1.

(2) V neodkladných případech může orgán druhé smluvní strany učinit přiměřená prozatímní opatření sám podle svého právního řádu, musí však o tom bez odkladu zpravit orgán příslušný podle článku 25 odstavce 1. Taková opatření zůstanou v platnosti až do jiného rozhodnutí tohoto orgánu.

Článek 27

(1) Orgán příslušný podle článku 25 odstavce 1 může přenést vedení poručenství nebo opatrovnictví na orgán druhé smluvní strany, jestliže poručenec nebo opatrovanec má bydliště, pobyt nebo majetek na území této smluvní strany. Přenesení se stane účinným, když dožádaný orgán vedení poručenství nebo opatrovnictví převezme a dožadující orgán o tom zpraví.

(2) Orgán, který převzal podle odstavce 1 vedení poručenství nebo opatrovnictví, vede je podle právního řádu svého státu; postupuje však, pokud jde o způsobilost k právům a k právním úkonům podle práva smluvní strany, jejímž občanem je poručenec nebo opatrovanec. K rozhodnutím, která se týkají osobního stavu, není oprávněn; může však udělit přivolení k uzavření manželství, kterého je třeba podle právního řádu státu, jehož je poručenec nebo opatrovanec občanem.

Oddíl 3

Věci majetkové

Článek 28

Forma právních úkonů

(1) Forma právních úkonů se spravuje právním řádem platným pro právní úkon. Stačí však, je-li postupováno podle právního řádu platného v místě právního úkonu.

(2) Forma právních úkonů týkajících se nemovitostí se spravuje právním řádem smluvní strany, na jejímž území nemovitost leží.

Článek 29

Nemovitosti

(1) Věcná práva k nemovitostem, jakož i jiná práva k nemovitostem se vztahující se spravují právním řádem smluvní strany, na jejímž území nemovitosti leží.

(2) K řízení o věcných právech k nemovitostem, jakož i o jiných právech k nemovitostem se vztahujících je příslušný orgán smluvní strany, na jejímž území nemovitost leží.

(3) Ustanovení odstavce 1 nebude použito na majetkové věci manželské a dědické, a ustanovení odstavce 2 na majetkové věci manželské.

Oddíl 4

Věci dědické

Článek 30

Občané jedné smluvní strany mají na území druhé smluvní strany stejné postavení jako občané vlastní, pokud jde o nabývání jmění nebo jiných práv nacházejících se na území druhé smluvní strany děděním ze zákona nebo na základě pořízení pro případ smrti, jakož i pokud jde o způsobilost zdědit nebo zrušit pořízení pro případ smrti.

Článek 31

(1) Dědické poměry se spravují právním řádem smluvní strany, jejímž občanem byl zůstavitel v době smrti.

(2) Jestliže právo jedné smluvní strany, na jejímž území je jmění, které je předmětem dědictví, omezuje omezení dědění takového jmění i u občanů této smluvní strany, vztahují se tato omezení i na občany druhé smluvní strany.

Článek 32

Odúmrť

Jestliže podle práva smluvních stran připadá dědictví státu, případně movité dědictví státu, jehož občanem byl zůstavitel v době smrti, nemovité dědictví státu, na jehož území nemovitost leží.

Článek 33

Pořízení pro případ smrti

(1) Způsobilost zdědit nebo zrušit pořízení pro případ smrti, jakož i právní účinky vad vůle se spravují právním řádem smluvní strany, jejímž občanem byl zůstavitel v době projevu vůle. Toto právo je rozhodné i pro určení, které druhy pořízení pro případ smrti jsou přípustné.

(2) Forma pořízení pro případ smrti se spravuje právním řádem smluvní strany, jejímž občanem byl zůstavitel v době, kdy pořízení pro případ smrti zřizoval. Stačí však, jestliže se postupovalo

podle právního řádu smluvní strany, na jejímž území bylo pořízení pro případ smrti zřízeno. Totéž platí pro zrušení pořízení pro případ smrti.

Článek 34

Pravomoc v dědických věcech

(1) Projednání movitého dědictví přísluší bez újmy ustanovení odstavce 3 orgánu smluvní strany, jejímž občanem byl zůstavitel v době smrti.

(2) Projednání nemovitého dědictví přísluší orgánu smluvní strany, na jejímž území leží nemovitost.

(3) Je-li celé movité dědictví na území jedné smluvní strany, projedná je k návrhu dědice nebo odkazovnicka orgán této smluvní strany, jestliže s tím všichni známí dědicové a odkazovníci souhlasí.

(4) Ustanovení předcházejících odstavců platí i pro určení pravomoci v dědických sporech.

Článek 35

Sdělování úmrtí

Zemře-li občan jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany, uvedomí příslušný orgán bez odkladu přímo diplomatické zastupitelství nebo konzulární úřad druhé smluvní strany o úmrtí a sdělí mu vše, co je známo o dědicích a odkazovnicích, o jejich bydlišti nebo pobytu a o rozsahu dědictví, jakož i o případném pořízení pro případ smrti. Je-li tomuto orgánu známo, že po zemřelém zůstal majetek i v jiném státě, sdělí i tuto okolnost.

Článek 36

Oprávnění diplomatického zastupitelství nebo konzulárního úřadu při projednávání dědictví

(1) V dědických věcech jsou diplomatická zastupitelství a konzulární úřady smluvních stran oprávněny zastupovat bez zvláštní plné moci před orgány druhé smluvní strany své vlastní občany, pokud jsou tyto občané nepřítomni a neustanoví si zmocněnce.

(2) Zemře-li občan jedné smluvní strany v době přechodného pobytu na území druhé smluvní strany, budou věci, které měl u sebe, odevzdány bez dalšího řízení diplomatickému zastupitelství nebo konzulárnímu úřadu smluvní strany, jejímž byl občanem; právní předpisy o vývozu věcí a převodu peněžitých částek musí být přitom dodrženy.

Článek 37

Vyhlášení pořízení pro případ smrti

K vyhlášení pořízení pro případ smrti je příslušný orgán smluvní strany, na jejímž území je toto pořízení. Orgánu příslušnému k projednání dědictví je třeba zaslat ověřený opis pořízení a protokolu o jeho vyhlášení.

Článek 38

Opatření k zajištění dědictví

(1) Orgán smluvní strany, na jejímž území zůstalo dědictví po občanu druhé smluvní strany, učiní opatření nutná k jeho zajištění a správě podle svého právního řádu. Příslušné orgány smluvních stran mají tutéž povinnost i v případě dědictví, v němž přichází v úvahu jako dědic nebo odkazovník občan druhé smluvní strany.

(2) O opatřeních, která byla učiněna podle odstavce 1, je třeba uvědomit diplomatické zastupitelství nebo konzulární úřad druhé smluvní strany, které mohou při výkonu opatření k zajištění dědictví přímo anebo prostřednictvím zmocněnce spolupůsobit. Na jejich návrh mohou být učiněná opatření změněna nebo zrušena.

(3) K návrhu orgánu příslušného k projednání dědictví je třeba opatření učiněná podle odstavce 1 zrušit.

Článek 39

Vydání dědictví

(1) Jestliže má být movité dědictví nebo výtěžek z prodeje movitého nebo nemovitého dědictví po jeho projednání vydán dědicům nebo odkazovníkům, kteří mají bydliště nebo pobyt na území druhé smluvní strany, vydá se toto dědictví nebo výtěžek diplomatickému zastupitelství nebo konzulárnímu úřadu této smluvní strany.

(2) Vydání dědictví podle odstavce 1 je možné, jestliže:

- a) všechny pohledávky věřitelů zůstavitele přihlášené ve lhůtě stanovené právním řádem smluvní strany, na jejímž území je jmění náležející k dědictví, byly zaplacený nebo zajištěny,
- b) veškeré dědické poplatky byly zaplacený nebo zajištěny,
- c) příslušné orgány daly souhlas, jehož je třeba k vývozu dědictví nebo k převodu peněžitého výtěžku z jeho prodeje.

Oddíl 5

Náklady řízení

Článek 40

Osвобоzení od žalobní jistoty

(1) Občanům jedné smluvní strany, kteří vystupují před orgány druhé smluvní strany, pokud mají bydliště, pobyt nebo sídlo na území jedné ze smluvních stran, nelze uložit složení žalobní jistoty za náklady řízení jen z toho důvodu, že jsou cizinci nebo že nemají na území druhé smluvní strany bydliště, pobyt nebo sídlo.

(2) Výhoda poskytnutá v odstavci 1 přísluší občanům smluvních stran i tehdy, jestliže mají bydliště na území třetího státu, se kterým má

smluvní strana poskytující tuto výhodu smlouvu zaručující vzájemnou vykonatelnost rozhodnutí.

Osвобоzení od poplatků a záloh

Článek 41

(1) Občané jedné smluvní strany mají na území druhé smluvní strany nárok na přiznání osvobození od soudních, notářských a správních poplatků a záloh a dalších výhod týkajících se poplatků, jakož i jiných nákladů řízení za stejných podmínek jako její vlastní občané. Totéž platí o nároku na ustanovení bezplatného právního zástupce.

(2) Tyto výhody se vztahují na všechny procesní úkony včetně řízení o výkonu rozhodnutí.

Článek 42

(1) Potvrzení o osobních, rodinných a majetkových poměrech žadatele, jakož i o jeho příjmu vydá příslušný orgán smluvní strany, na jejímž území má žadatel své bydliště nebo pobyt.

(2) Nemá-li žadatel bydliště ani pobyt na území žádné ze smluvních stran, může potvrzení vydat diplomatické zastupitelství nebo konzulární úřad státu, jehož je občanem.

(3) Orgán, který rozhoduje o žádosti, může žádat o další objasnění orgán, který potvrzení vydal.

Článek 43

(1) Občan jedné smluvní strany, který chce požádat o poskytnutí výhod uvedených v článku 41, jakož i o ustanovení bezplatného právního zástupce u příslušných orgánů druhé smluvní strany, může tuto žádost podat ústně do protokolu u orgánu příslušného podle jeho bydliště nebo pobytu. Tento orgán zašle protokol spolu s potvrzením podle článku 42 a ostatními písemnostmi předloženými žadatelem příslušnému orgánu druhé smluvní strany.

(2) Současně s touto žádostí lze podat ústně do protokolu i žalobu nebo jiný návrh na zahájení řízení.

(3) Protokol se sepiše v jazyku orgánu, u kterého je vyhotoven.

Článek 44

Výhody uvedené v článku 41 poskytnuté na území jedné smluvní strany platí též pro všechny procesní úkony prováděné v těchto věcech před orgány druhé smluvní strany.

Oddíl 6

Uznání a výkon rozhodnutí

Článek 45

(1) Pravomocná rozhodnutí orgánů jedné smluvní strany činných ve věcech občanských nebo rodinných vydaná v jiné než majetkové věci mají právní účinky na území druhé smluvní strany bez dalšího řízení s výjimkou případů, kdy orgán

toto smluvní strany vydal v téže věci pravomocně rozhodnutí již dříve, anebo kdy podle této Smlouvy vydání rozhodnutí náleží výhradně do pravomoci orgánu této smluvní strany.

[2] Ustanovení odstavce 1 platí i pro pravomocná rozhodnutí vydaná před tím, než tato Smlouva vstoupila v platnost.

[3] Vydá-li orgán jedné smluvní strany pravomocně rozhodnutí o umístění dítěte, je třeba toto rozhodnutí vykonat i na území druhé smluvní strany, kde dítě žije, je-li dítě občanem smluvní strany, jejíž orgán rozhodnutí vydal.

Článek 46

Smluvní strany uznávají a vykonávají pravomocná rozhodnutí vydaná na území druhé smluvní strany:

- a) o majetkových nárocích ve věcech občanského a rodinného práva,
- b) o nárocích poškozeného na náhradu škody ve věcech trestních.

Článek 47

Smluvní strany uznávají a vykonávají pravomocná rozhodnutí rozhodčích soudů vydaná poté, kdy tato Smlouva vstoupí v platnost, jakož i smíry uzavřené před těmito soudy, jestliže podmínky rozhodčí smlouvy případně doložky jsou v souladu s právním řádem obou smluvních stran.

Článek 48

[1] Povolení výkonu rozhodnutí náleží do pravomoci soudu smluvní strany, na jejímž území má dojit k výkonu rozhodnutí.

[2] Návrh na povolení výkonu rozhodnutí je třeba podat u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, nebo u soudu druhé smluvní strany, který je příslušný k povolení výkonu rozhodnutí. Návrh podaný u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, bude postoupen soudu druhé smluvní strany příslušnému k povolení výkonu rozhodnutí.

Článek 49

K návrhu na povolení výkonu rozhodnutí je třeba připojit:

- a) uplné vyhotovení soudního rozhodnutí, jakož i potvrzení o právní moci rozhodnutí, pokud to nevyplývá z rozhodnutí samého,
- b) osvědčení o tom, že bylo dlužníku nebo jeho zmocněnci, který se řízení nezúčastnil, včas alespoň jednou a zákonným způsobem doručeno předvolání,
- c) ošerený překlad listin uvedených pod písmeny a) a b) do jazyka smluvní strany, na jejímž území má být výkon rozhodnutí povolen.

Článek 50

Před zahájením řízení o výkonu rozhodnutí může soud, pokládá-li to za nutné, vyzvat navrhovatele, aby se vyjádřil nebo odstranil nedostatky; může také vyléchnout dlužníka nebo požádat o objasnění soud, který rozhodnutí vydal.

Článek 51

[1] Výkon rozhodnutí se spravuje právním řádem smluvní strany, na jejímž území má být proveden.

[2] Dlužník může uplatnit před soudem, který rozhoduje o povolení výkonu rozhodnutí, i ty námitky proti výkonu rozhodnutí, které jsou přípustné podle právního řádu smluvní strany, na jejímž území bylo rozhodnutí vydáno.

[3] O všech námitkách proti povolení výkonu rozhodnutí rozhodne soud, který jeho výkon povolil.

Článek 52

Uznání rozhodnutí nebo povolení výkonu rozhodnutí může být odepřeno, jestliže:

- a) rozhodnutí není v právní moci,
- b) žalovaný nebo osoba, proti které směřuje rozhodnutí, o jehož výkon se žádá, se nezúčastnila řízení, poněvadž ani jí ani jejímu zmocněnci nebylo alespoň jednou a zákonným způsobem doručeno předvolání,
- c) soudní rozhodnutí je v rozporu s pravomocným rozhodnutím, které bylo vydáno dříve mezi těmiž účastníky o témže nároku a na témže právním podkladě soudem smluvní strany, na jejímž území by mělo být rozhodnutí uznáno nebo výkon rozhodnutí povolen. Toto ustanovení však neplatí, jestliže se změnily podstatně okolnosti, na jejichž základě určil soud výši dávek nebo jejich trvání a bylo proto vydáno rozhodnutí nové,
- d) nárok, kterého se týká rozhodnutí, nelze uplatnit podle práva smluvní strany, jejímž občanem je dlužník.

Článek 53

Náklady spojené s výkonem rozhodnutí se spravují právním řádem smluvní strany, na jejímž území se má rozhodnutí vykonat.

Článek 54

Soudní smíry

Podle ustanovení článků 45 až 53 této Smlouvy bude postupováno i při soudních smírech.

Výkon rozhodnutí o nákladech soudního řízení

Článek 55

[1] Bylo-li účastníku osvobozenému od povinnosti složit žalobní jistotu ve smyslu článku 40 této

Smlouvy uloženo pravomocným rozhodnutím na území jedné smluvní strany nahradit náklady soudního řízení druhého účastníka, povolí příslušný soud na území druhé smluvní strany na návrh bezplatně výkon rozhodnutí k vymožení těchto nákladů.

{²} K nákladům řízení náleží i náklady překladů a ověření listin uvedených v článku 56.

Článek 56

{¹} K návrhu na zahájení řízení o výkonu rozhodnutí je třeba připojit ověřený opis soudního rozhodnutí, které stanovilo náklady řízení, jakož i doklad o tom, že rozhodnutí je pravomocné a vykonatelné.

{²} Tyto listiny budou opatřeny překladem do jazyka smluvní strany, na jejímž území má být řízení o výkonu rozhodnutí provedeno.

{³} Při zahájení řízení o výkonu rozhodnutí soud zkoumá pouze, zda

a) byla prokázána právní moc a vykonatelnost rozhodnutí,

b) je připojen ověřený překlad listin uvedených v odstavci 1 tohoto článku.

Článek 57

Návrh na výkon rozhodnutí o nákladech řízení, které se má vykonat na území druhé smluvní strany, lze podat:

a) u soudu, který vydal rozhodnutí o nákladech, anebo u soudu, který rozhodoval v prvním stupni; v tomto případě zašle soud návrh příslušnému soudu druhé smluvní strany;

b) přímo u soudu druhé smluvní strany, který je příslušným pro zahájení řízení o výkonu rozhodnutí.

Článek 58

{¹} Soud rozhoduje o zahájení řízení o výkonu rozhodnutí bez slyšení účastníků.

{²} Soud příslušný pro zahájení tohoto řízení provede je i pokud jde o náklady uvedené v článku 55 odstavec 2. Tyto náklady stanoví příslušný soud té smluvní strany, na jejímž území vznikly.

{³} Zahájení řízení o výkonu rozhodnutí nelze odmítnout proto, že žadatel nesložil jistotu na náklady výkonu rozhodnutí.

Článek 59

{¹} Soud jedné smluvní strany bude na základě žádosti soudu druhé smluvní strany, který konal řízení v prvním stupni, vymáhat nezaplacené poplatky a státem zálohované náklady, které vznikly na území této druhé smluvní strany; vymoženou částku vydá diplomatickému zastupitelství nebo konzulárnímu úřadu druhé smluvní strany.

{²} K žádosti se připojí ověřený opis rozhodnutí, jímž se stanoví výše nákladů soudního řízení, a potvrzení, že rozhodnutí je pravomocné, jakož i ověřený překlad těchto listin.

Článek 60

Vydání věcí

Vydání věcí nebo odevzdání peněžitých částek věřiteli, který má bydliště na území druhé smluvní strany, se provede podle předpisů platných pro vývoz věcí nebo odevzdání peněžitých částek. Jde-li o peněžité částky ve prospěch nezletilých osob, učiní smluvní strany opatření, aby jejich převod byl vyřizován přednostně.

Článek 61

O nákladech řízení o výkonu rozhodnutí platí právní řád smluvní strany, na jejímž území se rozhodnutí vykonává.

Oddíl 7

Zasílání matričních dokladů a jiných listin

Článek 62

{¹} Smluvní strany si budou vzájemně zasílat výpisy z matrik týkající se zápisů vykonaných o občanech jedné ze smluvních stran v matrikách druhé smluvní strany. Výpisy budou zasílány bezplatně diplomatickou cestou.

{²} Smluvní strany si budou vzájemně pro úřední potřebu na žádost příslušných orgánů zasílat výpisy z matrik, jakož i jiné listiny týkající se osobních práv a zájmů občanů smluvních stran. Listiny budou zasílány bezplatně diplomatickou cestou.

{³} Žádosti občanů smluvních stran o vyhotovení výpisu z matrik nebo o jiné listiny týkající se jejich práv a zájmů lze zaslat přímo příslušnému matričnímu nebo jinému úřadu druhé smluvní strany. Vyžádané doklady budou žadateli zaslány prostřednictvím diplomatického zastupitelství nebo konzulárního úřadu státu, jehož úřad doklad vydal. Diplomatické zastupitelství nebo konzulární úřad vybere od žadatele současně příslušný poplatek za vyhotovení dokladu.

Článek 63

{¹} Provede-li matriční úřad jedné smluvní strany dodatečně zápisy nebo opravy, které se týkají osobního stavu občana druhé smluvní strany, bude zaslán této smluvní straně výpis z matriky obsahující též dodatečný zápis nebo opravu.

{²} Smluvní strany si budou vzájemně zasílat opisy pravomocných rozhodnutí týkajících se osobního stavu občanů druhé smluvní strany. V těchto rozhodnutích je třeba uvést též údaje o státním občanství osoby, již se rozhodnutí týká.

{³} Listiny uvedené v odstavcích 1 a 2 se zasílají bezplatně diplomatickou cestou.

ČÁST III

Věci trestní

Článek 64

Povinnost k vydání

[¹] Smluvní strany se zavazují, že za podmínek stanovených v této Smlouvě si na žádost navzájem vydají k provedení trestního řízení nebo k výkonu trestu osoby, které se zdržují na jejich území.

[²] Vydání je přípustné pro trestný čin, za který může být uložen podle právního řádu obou smluvních stran trest odnětí svobody nejméně jeden rok (dále jen „extradiční trestný čin“).

Článek 65

Odmítnutí vydání

K vydání nedojde, jestliže

- a) vyžadovaná osoba je občanem dožádané smluvní strany,
- b) extradiční trestný čin byl spáchán na území dožádané smluvní strany,
- c) podle právního řádu dožádané smluvní strany trestní řízení nemůže být zahájeno nebo rozsudek nemůže být vykonán z důvodů promlčení nebo z jiného zákonného důvodu,
- d) proti osobě, o jejíž vydání se žádá, byl pro týž trestný čin na území dožádané smluvní strany vynesena pravomocný rozsudek anebo trestní řízení bylo pravomocně zastaveno.

Článek 66

Povinnost k převzetí trestního řízení

[¹] Každá ze smluvních stran se zavazuje, že na žádost druhé smluvní strany zavede podle vlastních právních předpisů trestní řízení proti svým občanům, kteří spáchali na území dožadující smluvní strany extradiční trestný čin.

[²] K žádosti se připojí spis obsahující údaje o trestném činu a důkazy, které jsou po ruce.

[³] Žádost o zavedení trestního řízení před podáním obžaloby zasílá generální prokurátor jedné smluvní strany generálnímu prokurátorovi druhé smluvní strany, po podání obžaloby ministr spravedlnosti jedné smluvní strany ministru spravedlnosti druhé smluvní strany.

[⁴] Dožádaná smluvní strana vyrozumí dožadující smluvní stranu o výsledku trestního řízení, a dojde-li k vydání pravomocného rozsudku, zašle též jeho písemné vyhotovení.

Článek 67

Způsob styku při vydání

Ministerstva spravedlnosti smluvních stran se stýkají ve věcech vydání přímo.

Článek 68

Žádost o vydání

[¹] K žádosti o vydání za účelem výkonu trestu se připojují ověřený opis pravomocného rozsudku, jakož i znění ustanovení právních předpisů, která se vztahují na trestný čin spáchaný odsouzeným. Odpykal-li si odsouzený část trestu, je třeba sdělit i údaje toho se týkající.

[²] K žádosti o vydání za účelem zavedení trestního řízení se připojí ověřený opis příkazu k zatčení a popis trestného činu, jakož i znění ustanovení právních předpisů, která se vztahují na trestný čin spáchaný vyžadovanou osobou; byla-li trestným činem způsobena majetková škoda, je nutno uvést její výši.

[³] K žádosti o vydání se dále připojí pokud možno popis vyžadované osoby, údaje o jejím státním občanství, osobních poměrech a místu pobytu, nejsou-li tyto údaje patrné z rozsudku nebo z příkazu k zatčení, a její fotografie.

[⁴] Dožadující smluvní strana není povinna připojit k žádosti důkazy o vině vyžadované osoby.

Článek 69

Doplnění žádosti o vydání

Neobsahuje-li žádost o vydání všechny nutné údaje, může dožádaná smluvní strana žádat o její doplnění, k čemuž může určit lhůtu do dvou měsíců. Tato lhůta může být ze závažných důvodů prodloužena.

Článek 70

Zatčení za účelem vydání

Po dojití žádosti o vydání učiní dožádaná smluvní strana bez odkladu opatření k zatčení vyžadované osoby. Tohoto opatření není třeba, je-li zřejmé, že k vydání podle této Smlouvy nemůže dojít.

Článek 71

Předběžné zatčení

[¹] Předběžně může být zatčena osoba, kterou je podle této Smlouvy třeba vydat, i před dojitím žádosti o vydání, jestliže o její zatčení požádá dožadující smluvní strana s odvoláním na příkaz k zatčení nebo na pravomocný rozsudek; taková žádost může být učiněna poštou, telegraficky, telefonicky nebo rozhlasem.

[²] Orgány smluvní strany mohou předběžně zatknout osobu, která se zdržuje na území této smluvní strany, i bez takové žádosti, jestliže je známo, že tato osoba se dopustila na území druhé smluvní strany extradičního trestného činu.

[³] O předběžném zatčení podle odstavce 1 a odstavce 2 je třeba bezodkladně uvědomit druhou smluvní stranu.

Článek 72

(1) Dožádaná smluvní strana může zatčenou osobu propustit na svobodu, jestliže ve lhůtě uvedené v článku 69 nebyly dožádané smluvní straně zaslány dodatečné údaje.

(2) Osobu zatčenou podle ustanovení článku 71 lze propustit, nedojde-li žádost o vydání do dvou měsíců od doby, kdy bylo smluvní straně oprávněné žádat o vydání oznámeno předběžné zatčení.

Článek 73

Odklad vydání

Je-li proti osobě, o jejíž vydání se žádá, vedeno trestní řízení nebo byla-li odsouzena pro jiný trestný čin na území dožádané smluvní strany, může být vydání odloženo až do skončení trestního řízení nebo do skončení výkonu trestu.

Článek 74

Dočasné vydání

(1) Na odůvodněnou žádost dožadující smluvní strany lze vyžadovanou osobu dočasně vydat k provedení určitých vyšetřovacích úkonů, měl-li by odklad vydání za následek promlčení trestního stíhání nebo by v závažné míře ztížil vyšetřování trestného činu spáchaného osobou, o jejíž vydání se žádá.

(2) Dočasně vydaná osoba bude po provedení procesních úkonů, pro které byla vydána, neprodleně vrácena.

Článek 75

Žádosti více států o vydání

Žádá-li o vydání určité osoby více států, rozhodne dožádaná smluvní strana, které z těchto žádostí vyhová.

Článek 76

Meze stíhatelnosti vydané osoby

(1) Proti vydané osobě nesmí být bez souhlasu dožádané smluvní strany zavedeno trestní řízení, ani nesmí být na ní vykonáván trest, ani nesmí být vydána třetímu státu pro trestný čin, pro který nebyla vydána, spáchaný před vydáním.

(2) Souhlasu dožádané smluvní strany není třeba, jestliže:

- a) vydaná osoba, která není občanem dožadující smluvní strany, neopustí do měsíce po skončení trestního řízení nebo výkonu trestu území této smluvní strany; do této lhůty se nezapočítává doba, po kterou vydaná osoba nemohla území dožadující smluvní strany opustit bez svého zavinění;
- b) vydaná osoba opustila území dožadující smluvní strany, ale opět se na ně vrátila.

Článek 77

Vydání

Dožádaná smluvní strana oznámí dožadující smluvní straně místo a dobu vydání. Vyžadovanou osobu možno propustit na svobodu, nepřevezme-li ji dožadující smluvní strana do 15 dnů od doby stanovené pro vydání.

Článek 78

Opětovné vydání

Vyhne-li se vydaná osoba jakýmkoliv způsobem trestnímu řízení nebo výkonu trestu a zdržuje-li se na území dožádané smluvní strany, bude na novou žádost vydána, aniž je třeba zaslat listiny uvedené v článku 68.

Článek 79

Průvoz

(1) Jedna smluvní strana povolí na žádost druhé smluvní strany přes svoje území průvoz osob, které byly vydány třetím státem smluvní straně žádající o průvoz.

(2) Žádost o povolení průvozu se podává a projednává jako žádost o vydání.

(3) Orgány dožádané smluvní strany provedou průvoz způsobem, který je pro ně nejvhodnější.

Článek 80

Sdělení výsledků trestního řízení

Smluvní strany si sdělí výsledek trestního řízení proti vydané osobě. Byla-li vydaná osoba odsouzena, bude též zaslán opis pravomocného rozsudku.

Článek 81

Náklady vydání

Náklady vydání i průvozu nese smluvní strana; na jejímž území vznikly.

Článek 82

Dodání osob ve vazbě

Je-li osoba předvolaná jako svědek ve vazbě na území dožádané smluvní strany, zařídí tato smluvní strana její dopravení na území dožadující smluvní strany; tato osoba musí být držena ve vazbě a po skončení výslechu neprodleně vrácena.

Článek 83

Vydání věcí

(1) Věci, které byly pachatelem získány extradičním trestným činem nebo které pachatel získal jako protihodnotu za tyto věci, jakož i každou jinou věc, které může být v řízení použito jako důkazu,

je třeba vydat dožadující smluvní straně; tyto věci budou vydány i v tom případě, když nedojde k vydání pachatele pro jeho smrt nebo z jiného důvodu.

(-) Dožádaná smluvní strana může věci, o jejichž vydání se žádá, dočasně zadržet, potřebuje-li je ještě v jiném trestním řízení.

(3) Práva třetích osob k těmto věcem zůstávají nedotčena. Po ukončení trestního řízení vrátí dožadující smluvní strana tyto věci oprávněné osobě. V případě odůvodněné žádosti je však vrátí dožádané smluvní straně.

Článek 84

Sdělování odsouzení

(1) Smluvní strany si vzájemně ročně v přímém styku ústředních úřadů rejstříku trestů podávají zprávy o pravomocných rozsudcích vynesených jejich soudy nad občany druhé smluvní strany.

(2) Na žádost orgánů jedné smluvní strany sdělí bezplatně ústřední úřad rejstříku trestů druhé smluvní strany informace o pravomocných rozsudcích vynesených v trestních věcech jejich soudy nad občany smluvní strany, jejíž orgán o informaci žádá. V odůvodněném případě lze podat tuto informaci i tehdy, jestliže osoba, již se rozhodnutí týká, není občanem dožadující smluvní strany.

(3) Na žádost se připojí v případech odstavců 1 a 2 podle možnosti i otisky prstů.

Z plné moci
presidenta Československé —
socialistické republiky

dr. Alois Neuman v. r.

ČÁST IV

Závěrečná ustanovení

Článek 85

Ratifikace

Tato Smlouva podléhá ratifikaci. K výměně ratifikačních listin dojde v Budapešti.

Článek 86

Platnost

(1) Tato Smlouva vstoupí v platnost po uplynutí třiceti dní od výměny ratifikačních listin. Zůstane v platnosti pět let ode dne nabytí platnosti.

(2) Nevypoví-li jí žádná ze smluvních stran písemně šest měsíců před uplynutím právě probíhajícího pětiletého období, prodlužuje se její platnost vždy na období dalších pěti let.

(3) Dnem, kdy tato Smlouva vstoupí v platnost, pozbývá platnosti Smlouva mezi Československou republikou a Maďarskou lidovou republikou o právní pomoci v občanských a trestních věcech uzavřená v Budapešti dne 6. března 1951.

Tato Smlouva byla sepsána ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém a maďarském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Na důkaz toho zmocněnci obou smluvních stran tuto Smlouvu podepsali a opatřili pečeti.

Dáno v Praze dne 2. listopadu 1961.

Z plné moci
Presidiální rady
Maďarské lidové republiky

dr. Ferenc Nezvála v. r.